

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ — ԱՆՅԻԼԻԱՍ

Ս. Աթոռոյն Սրբազան Պատրիարք
 Հայրը Յունիս 17ի բշ. օրը, դաւադանա-
 կիր Տ. Եղիշէ Վրդ. Ի ընկերակցութեամբ
 յաւկարծ մեկնեցաւ Պէյրութ, եւ դարձաւ
 ամսոյն 24ին՝ բշ. օրը։— Ն. Ամենապա-
 տառութիւնը արտամխառն ուրախութեամբ
 էր որ ուղեւորեցաւ գէպի Կիլիկիան՝ Հայ-
 րապետանոցը, Անթիլիաս՝ Ուրախութեամբ՝
 որովհետեւ Կիլիկիան Դպրեվանդաց հնգամ-
 եայ ընթացքը պսակուած էր գեղեցիկ յա-
 շողութեամբ, ձեռնադրութեամբը՝ եօթը
 սարկաւազներու, որոնց երկուքը կուսա-
 կրօն քահանայութեան վեղար պգեցած էին
 ի վերջոյ։ Իսկ արտամութեամբ՝ վասնզի Ն.
 Ս. Աթոռակից Տ. Բարզէն Վեհհի դարձեալ
 հիւանդացած եւ հիւանդանոց փոխադրուած
 լինելու լուրը խոր վիշտ պատճառած էր
 իրեն եւ բողոքական Միաբանութեան. ու
 Սրբազան Հայրը իրեն համար սրտագին
 պարտականութիւն նկատած էր անձամբ
 ներկայացնել Ս. Աթոռոյ եւ իր ո՛րչափ բեր-
 կրանքն եւ օրհնութիւնը՝ խնդալիթ եղելու-
 թեան համար, նոյնչափ եւ կարեկից զգած-
 մունքն ու մաղթանքները՝ ցաւակին իրո-
 ղութեան առթիւ։ Գոհ ենք յայտնելով սա-
 կայն որ վերագործը կատարուեցաւ անխառն
 հրճուանքի մէջ։ Տ. Բարզէն Վեհափառ.
 քանի մը օրերու նեղիշ անհանգստութիւնէ
 վերջ, որուն պատճառաւ զրկուեր էր նոյն
 իսկ թէ՛ սարկաւազներուն եւ թէ՛ արեղա-
 յից ձեռնադրութեան ներկայ գտնուելու
 սփոփանքէն, բշչկաց վկայութեամբ եւ ի՛ր
 իսկ զգացումով, բոլորովին մտած էր ա-
 պաքինման ճամբուն մէջ, եւ ի վիճակի էր
 այլ եւս ի մօտոյ թողելու հիւանդանոցը, իսկ
 ձեռնադրեալ սարկաւազաց եւ արեղա-
 յից վերաբերմամբ Սրբազան Պատրիարք
 Հօր ստացած տպաւորութիւնը քաջալերա-
 կան է եղած շատ։ Տ. Շահէ Սրբազանի
 աշնիւ նկարագրին բարի ազդեցութեանը
 եւ գաստիարակիչ ուշոյն շնորհիւ զորգա-
 ցած պատանական երիտասարդներն են ա-
 նոնք, հոգեով նուիրուած իրենց ասպա-

րէզին. ստացած են խնամեալ կրթութիւն
 ազգային եւ եկեղեցագիտական եւ ընդհա-
 նուր ուսմանց մէջ, Կարելի է ըսել թէ՛ նո-
 րահաս այս սերունդին կազմութեամբը,
 Կիլիկիոյ նժդեհն Աթոռը վերածնութեան
 մաքուր արշալոյս մըն է որ կ'ողջունէ Վեհ.
 Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսի հայրական հո-
 վանիին ներքեւ, իր պատուական Աթոռա-
 կիցին՝ Վեհ. Տ. Բարզէն Կաթողիկոսի կո-
 րովամիտ առաջնորդութեան եւ Գեոր. Տ. Շահէ
 Արքեպիսկոպոսի արթուն եւ խղճամիտ օա-
 նասիրութեան շնորհիւ։ Ի տես հոգեւոր յոյ-
 սերով շողանշոյլ այս բարենշան երեւոյթին,
 որ գաղափարապէս աստուծան մը եւս իրարու
 կը մօտեցնէ նոյն մատարկաբէն առաջնոր-
 դուած երկու Աթոռները՝ Երուսաղէմն ու
 Անթիլիասը, Սիոնը եւ Սիւրը, «Սիոն»
 բերկրալից զգացումներով կը շնորհաւորէ
 Տանն Կիլիկիոյ ազգային հոգեւոր իշխա-
 նութիւնը՝ այս նուիրակալ աստիճան, ցան-
 կալով սէոր՝ անդադրում բարդաւանք,
 Հայ Եկեղեցւոյ փառքին եւ Հայ ժողովուր-
 զի ճշմարիտ միութեամբեան համար։

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԱՄՍՕՐԵԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

Անցեալ Յունիս ամսուան ընթացքին, Ս. Ա-
 թոռոյն ՅԵՐՈՒՄ Ժողովը վեցն անգամներ ի
 նիստ գումարուեցաւ իրրե վարչական Մա-
 միս, իրրե Կոմսական Առեւտրեւ երկու անգամ,
 իսկ Ուսումնական Խորհուրդը մէկ անգամ, իւ-
 րաքանիւրը զբաղելով իր իրաւասութեան մէջ
 եղած խնդիրներով։

● Եր. 1 Յունիս. — Յանուս Ս. Պատրիարք
 Հօր, Տ. Գեորգ եւ Տ. Հայրիկ Վարդապետներ
 կայարանը ընդառաջ դացին Դպրոց նոր եպիս-
 կոպոս Տ. Թէոփիլոս Սրբազանի, որ ժամանեց
 Ս. Գաղաթ։

— Գիշերը դրական երեւոյթ կատարուեցաւ
 Ժառանգաւորացի մէջ։

● Կիր. 2 Յունիս. — Ս. Յարութեան վերնա-
 տան մէջ, ուր մատուցուեցաւ Ս. Պատարագը,
 Տ. Սիւն Վրդ. քարոզեց օմս եւ ճանապարհ,
 չմարտնչութիւն եւ կեանք՝ բնաբանով. բացա-

տրեց թէ Գրիգորիոսի հոգին պէտք է ուղղութիւն տա մեր գործունէութեան, մեր համոզմունքներուն և մեր գործունէութեան:

● Բշ. 3 Յունիս. — Անգլիոյ Վեն. Արքային Երեսօրէն Տարեգրգիւնին առթիւ, Ս. Պատրիարքին անհնազանդութեան պատճառաւ, յանուն Ն. Ամենապատուութեան՝ Տ. Մեհրոպ Սրբազան, ընկերակցութեամբ Տ. Կիրեղ Վրդ.ի, առաւտուն ներկայ գտնուեցաւ Զորահանդէսին, ապա Գոհարանական Մաղխանքին՝ Սէնթ Ճօրէ եկեղեցւոյ մէջ: — Իրկնադէմին ևս, Տ. Մեհրոպ Վ. Տ. Մկրտիչ Սրբազաններ, Տ. Կիրեղ Վրդ. և Գ. Կարապետ Նուբեան, ներկայ գտնուեցան պատուոյ թէյին, զոր Ն. Վ. Բարձր Գովարդը տուաւ իր ապարանքին մէջ:

● Գշ. 4 Յունիս. — Ս. Պատրիարք, Լօք իր Եպիսկոպոսին աջակցութիւնը առաւ, Ղպտիկներու Եպիսկոպոսը, ընկերակցութեամբ իւր քորովի կղերիկն և Ամենապատուութիւնը պատուով ընդունեց զինքը պատուոյ գահիկին մէջ:

● Դշ. 5 Յունիս. — Ըստ Հին Տօմարի վաղեման Համարձման տօնին առթիւ, Միարանութեան մէջ մտաւ այս երեկոյն զնաց Համարձմամ, նախատես և գիշերային և առաւտուն զարտաձեռնք կատարելու համար:

● Եշ. 6 Յունիս. — Վերաշափառի թափօրին նախագահեց Լուսաւորապետ Տ. Մեհրոպ Սրբազան, որ և Պատարագեց Համարձման լեռան վրայ հաստատուած տաղանքին ներքեւ. քարոզեց ճերմակ աստղաւոր մեծ տեղին բնաւորային վրայ, բացատրելով թէ թրիտոնէին մեծագոյն պարտականութիւններն մին պիտի լինի ցանկալ երկնային երանութեան, և աշխատի որ իր երկրաւոր կենաց ընթացքը ատոր պատրաստութիւնն ըլլայ ինքնին:

● Ուր. 7 Յունիս. — Ս. Պատրիարքը, ընկերակցութեամբ Տ. Մեհրոպ Սրբազան և Տ. Վահան, Տ. Կիրեղ և Տ. Հայրիկ Վարդապետներու, փոխադարձեց Ղպտիկներու եպիսկոպոսին առաջին այցելութիւնը:

● Եր. 8 Յունիս. — Ս. Պատրիարքը, ընկերակցութեամբ Տ. Մեհրոպ Սրբազան և Տ. Հայրիկ Վրդ.ի, առաջին այցելութիւն տուաւ նորեկ Պապական Նուիրակ Մոնս. Կիւստով Տէտային, Սիւնի իր պաշտօնատան մէջ: — Երեկոյն, կիրակի մօտեցի ժամերգութիւնը, ըստ սովորութեան կատարուեցաւ Ս. Հրեշտակապետի վանօց եկեղեցին:

— Գիշերասկիզբին, ժառանգաւորացի մէջ Գ. Օլապեան բանաստեղծ Երիցապետովեպը Հայ Գրականութեան մէջ ներթիւ չուր:

● Կիր. 9 Յունիս. — Ս. Հրեշտակապետի մէջ, ուր կատարուեցաւ ժամերգութիւն և մատուցուեցաւ Ս. Պատրիարք, Տ. Հայրիկ Վրդ. քարոզեց Երկրորդ Մազկապարդի խորհուրդին մասին:

● Բշ. 10 Յունիս. — Միարանական Ընդհ. Ժողովոյ մէջ Ս. Պատրիարքը կարգադրեց բացման տարեկան ճառը, որ կատարակուած է Սիոնի ներկայ թիւին մէջ:

● Եշ. 13 Յունիս. — Ս. Պատրիարքը և Տ. Մեհրոպ Սրբազան, ընկերակցութեամբ Տ. Եղիշէ Վրդ.ի գացին Էմամաւ, և վերադարձան երեկոյն:

● Եր. 15 Յունիս. — Տ. Մկրտիչ Սրբազան Աղանուշի, ընկերակցութեամբ Տ. Հայրիկ Վրդ.ի, յանուն Ս. Պատրիարքին ներկայ գտնուեցաւ Ղպտոց եպիսկոպոսարանին մէջ տրուած ընդունելութեան: — Տ. Տաւադ Վրդ. Յովսէփ Գրապ, անդ պնդուեալ համար Հոգեգալստեան տօնը, և քարոզելու նոյն առթիւ:

— Վազգէան Հոգեգալուստին առթիւ, կիրաւորութիւնը պատարուեցաւ ի Ս. Փրք. Կիւ, ուր Վերաշափառի կատարուեցաւ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Լօր:

● Կիր. 16 Յունիս. — Առաջի Սեղանոյ Սուրբ Փրկչի վանօց բացօթեայ գահին, զոր կը շրջապատեն հնգը. պատրիարքներու շիրմերը, Ս. Պատրիարք Ս. Պատարագ մատոյց և քարոզեց օրուն տօնին առթիւ, Բացատրեց թէ Սուրբ Հոգին մեր հոգիին համար լոյս մը է, որ կը արթնաւորէ մեր տեսութիւնը Աստուծոյ վրայ, մեր անձին վրայ և մեր մէջ մի պարտականութեան մասին: Անոր մեր մէջ լուցումը՝ գործն է աստղաձայնի ներհայ, որ կը կատարուի մենեւ անկախաբար. քայց անոր շիջեցումը կրնայ ըլլալ մեր գործը միայն: Պետք է շնանք որ իւր տրամի գոյ մեր մէջ և չիջանի ի վերջոյ: Գարձիքը հետեւաբար հոգածու լինել ատոր միայն, արժարեցիք անոյմակի պարզեւ ուսած ներհանքը, և ծաւալելով զայն այլոց կենեքին մէջ ևս, զի, ինչպէս հոգի նոյնպէս և լուսոյ պարզանման միջոցներէն մին ևս՝ անոր տարածումն է:

● Բշ. 17 Յունիս. — Ս. Պատրիարքը, իր եւ Միարանութեան խոգապետութիւնը և շնորհաւորութիւնը յայտնելու համար Անթիպիոսի մէջ նախար. առաջ ընթացքին և երեկ տեղի ունեցած ձեռնադրութեանց առթիւ, նոյն տօնին անձամբ այցելելու համար Աթոսակոյ Բարդէն Վենիս, որուն զարմեալ հիւանդացած ու հիւանդանոց փոխադրուած լինելու լուրը մտահոգ ըրած էր զինքը, արշալոյսէն առաջ համարալ ելաւ՝ ընկերակցութեամբ գաւաղանակիր Տ. Եղիշէ Վրդ.ի, դէպի Քէյրօս, ուր հասեր էր ցերեկէն վերջ՝ Ժամը 1 ին:

● Դշ. 18 Յունիս. — Կէտ օրէ վերջ գումարուեցաւ Միար. Ընդհ. Ժողովը, և վաւերացուց պարտուց շիրմաման և Դուբեան հիմնարարմի պիւտնէները, յաջորդ նիստին գումարուող յետագելով Ս. Պատրիարքի վերադարձին:

● Կիր. 23 Յունիս. — Ս. Յարութեան վերնամարտն մէջ, ուր մատուցուեցաւ Ս. Պատրիարք, Տ. Պարգեկ Վրդ. քարոզեց, զնոյն մի՛ շի-

լուցանէ՛ք բնաբանին լրայ, բացատրելով Աստուծոյ հոգին մեր մէջ անշէլ պահելու հարկաւորութիւնը:

● Բշ. 24 Յունիս. — Կէս օրէ վերջ վանք ժամանեց Ս. Պատրիարքը, և նախագահեց Միաբնդհ. ժողովին, ուր նկատուի առնուեցաւ Ս. Աթոռայ տարեկան պիւտոնը:

● Բշ. 26 Յունիս. — Կէս օրէ վերջ շարունակուեցաւ Միաբ. Ընդհ. ժողովը:

● Եշ. 27 Յունիս. — Ս. Պատրիարքը, ընկերակցութեամբ Տ. Մեսրոպ Սրբազանի և Տ. Նիկիշ Վրդ.ի, առաւտուռն իլլաւ Յոպլէ, և վերադառնալով կէս օրէ վերջ, նախագահեց Միաբ. Ընդհ. ժողովոյ նիստին:

● Ուր. 28 Յունիս. — Ս. Պատրիարք Զօր այցելեցին Լարուքտի Լամարտարանին բրօֆեսօրներն Տքթ. Լէք և Երուսաղէմի երբայական համալսարանի բրօֆեսօրներէն հայագէտ Տօքթ. Լէվի, որ այս միջոցին կը հրատարակէ ռուսումնասիրութիւն մը՝ Փիլոնի վերադարձած Յաղագս Յովնանու գրութեան վրայ, որ կը պահուի դար մը առաջ Լ. Ազգերէ հրատարակուած հայերէն թարգմանութեան մէջ միայն. բնագիրը կորուսած լինելով:

● Եր. 29 Յունիս. — Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի տեյն ի վերապէնջի տունը փառաւորուեցաւ առանդական հանդիսաւորութեամբ:

— Երեկոյին կատարուեցաւ վաղուան Եկեղեցւոյ տօնին նախերգանքի պաշտամունքը՝ մեծ ծանակղէս ատենանով:

— Գիշերասիրդին, տեղի ունեցաւ գրական երեկոյթ՝ ժառանգաւորացի որահին մէջ:

● Կիր. 30 Յունիս. — Տօն Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ Սրբոյ էլմիածնին կատարուեցաւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ սրտայայտ ոգևորութեամբ: Ուրախ լեր սուրբ Եկեղեցին թանգ հանեց սիրահրը, և շէլ Միածին ի Զօրէն ամենառն երևակայութեանը մէջ կանգնեց Հայաւթեան հաւատքին առաջին խորանին յուշակատակերը: Վայր Մերձի միջոցին, Ս. Պատարագի ժամուն, Ս. Պատրիարքը քարոզեց զգածուած հոգւով Ըսաւ թէ այսօր փառաւորուածը՝ ոչ միայն Դ. դարուն սկիզբը Վաղարշապատի մէջ կառուց-

ուած մեծ սրբարանին յիշատակն է, այլ նաև առ ամենաանդ գաղափարը Հայաստանեայց Եկեղեցիին՝ որուն խորհրդանշանն է այլ ևս էլմիածինը, Եկեղեցիին զանազան երկրորդական ստորոգելիներէն վեր առաւ յատկապէս անոր Մայր կոչումը, բացառեց թէ մայր անունը Հայաստանեայց Եկեղեցիին համար մասնաւորապէս ունի սրտագրաւ իմաստ մը, որովհետև ան իսկապէս Հայ ազգը վերածնած է բարոյական և հոգեւոր կեանքի մէջ. զայն դիեցուցած է Աւետարանին, այսինքն՝ ճշմարտութեան և արդարութեան կաթմով, առաջնորդած է անոր, իր պատմական կեանքին ամենէն վտանգաւոր իրադարձութիւններուն մէջ, մնալով անոր ամենէն անձնուէր խորհրդատուն, և հոգած է անոր ճակատագրին վրայ, ընելով իր բովանդակ կարելին՝ որպէսզի չընդգտնուի իր մէջ ինչ որ կոչումն է, իբրև յառաջդիմութեան և ազատութեան զգացում և գիտակցութիւն: Ապա ազգու կոչ մը ուղղեց սիրելու զայն՝ իբրև ազգին ամենէն նուիրակներ սրբութիւնը: Դառնութեամբ ակնարկեց անոնց որ պատառ մը հազի կամ թիւ մը հանգիստի փոխարէն, կամ անոյր հիբերէ մզուած երբեմն թիկունք կը դարձնեն անոր. հային: — Ս. Պատարագէն վերջը, կատարուեցաւ հանդիսաւոր Հայրապետական Մաղմանք, որմէ յետոյ ընդհանուր ոգևորութեամբ երգուեցաւ «Տէր կեցց զու զՀայս»:

Ի ՆՊԱՍՏ ՄԱՍԸԼԹԵՅԻՆ ԹՈՔԱՍՏԻՓՈՒԺԱՐԱՆԻՆ

Լիբանանեան տոյն Հաստատութեան մէջ հովանաւորուած եւ քնդհանուր կարեկցութեան միայն արժանի հիւանդ ազգայնոց իր արեկան օգնութիւն Պաղեսթինի Հայութենէն, Գեր. Տ. Նիկիշ Արքեպիսկոպոս Կարդեանի միջոցաւ պահպանեալ վարչութեան ղրկուեցաւ 52. 720 Պ. Ռ. գումար մը, զոր կազմած են Թաղկազարդի սօնին աւրիւ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին գաւրին մէջ գրուած պնակի արգիւնք (1990 դր.), Յովպէլի մէջ ազգայիններէն հանգանակուած (2102 դր.), զանազան բարեւէրներէն նուիրուած (650 դր.), եւ Մաւթիոյ կորսուիւց Մարմինէն բերուածը՝ իր մէկ երեկայացուցի զուս հասոյթին կէտը (530 դր.):

